

5. Лейст О.Э. Сущность права. Проблемы теории и философии права : [монография] / О.Э. Лейст ; под ред. проф. В.А. Томсинова. – М. : Зерцало, 2008. – 452 с.

6. Лук'янова Г.Ю. Комплементаризм праворозуміння: актуальні наукознавчі аспекти : [монографія] / Г.Ю. Лук'янова ; передм. та заг. ред. проф. М.С. Кельмана. – Львів : ПП Сорока Т.Б., 2014. – 214 с.

7. Мамут Л.С. Правосознание / Л.С. Мамут // Общественное сознание и его формы / предисл. и общ. ред. В.И. Толстых. – М. : Политиздат, 1986. – 367 с.

8. Рабінович П. Сутність праворозуміння / П. Рабінович // Право України. – 2007. – № 9. – С. 3–6.

9. Теорія держави і права : основні поняття, категорії, правові конструкції та наукові концепції : [навчальний посібник] / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. – К. : Юрінком Інтер, 2008. – 400 с.

10. Тихомирова Л.В. Юридическая энциклопедия / Л.В. Тихомирова, М.Ю. Тихомиров ; под ред. М.Ю. Тихомирова. – 6-е изд., дополн. и перераб. – М. : Изд. Тихомирова М.Ю., 2009. – 1088 с.

11. Філософський енциклопедичний словник / під гол. ред. В.І. Шинкарука. – К. : Абрис, 2002. – 742 с.

12. Цвік М. Про сучасне праворозуміння / М. Цвік // Вісник Академії правових наук України. – 2001. – № 4(27). – С. 3–13.

Сєдова П.І.

студент,

Інститут управління і права

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

СУДОВІ РІШЕННЯ: ТЕОРЕТИЧНІ ПРОБЛЕМИ КЛАСИФІКАЦІЇ

За думкою Марка Туллія Цицерона, чесна людина, сідаючи в суддівське крісло, забуває про особисті симпатії [1]. Так, дійсно, обіймаючи посаду судді, людина має чітко виконувати приписи законів та виносити рішення на основі них, обґрунтовуючи необхідність застосування саме цієї статті, або пункту. Проте, сягнувши в глибину віків, чи завжди було так? Які саме рішення виносили судді та які були їх види.

Вивчення проблеми виникнення судового процесу та судового рішення, як явища займалися такі науковці, як: І.Л. Бєлий, Д.Д. Грімм, Д.І. Мейєр, Є.М. Орач і т.д. [4].

Дослідження природи судового рішення, як явища та його класифікації не можливе без виявлення витоків останнього, адже історичне пізнання процесу розгляду цивільних справ сприяє правильному формуванню дослідженого предмета.

Так, звертаючись, до курсу Римського права можливість встановлення чіткої класифікації, як власне і самого поділу судових рішень не було. Проте, впевнено можливо зауважити, що на стадії «*judicium*», правовою основою прийняття судового рішення є Закон XII таблиць, звичаєве право, відповідні постанови народних зборів тощо. Окрім, того дослідженню підлягає процес не лише за формою, та і за змістом. За думкою деяких науковців, дослідників римського права система позовів, що існувала і цивільному процесі є своєрідною диференціацією проваджень, при якому, через наявну велику кількість формальностей, містить особливу процедуру, що відображає видову специфічність форми [4].

Загальновідомим, є факт того, що рішення в будь-якому його прояві (ст. 258 ЦПК України), є формою вираження думки судді, в кожному конкретному випадку. Тобто, рішенням є головний процесуальний документ, яким вирішується справа по суті, основна правова вимога в спорі [2].

Виходячи, із встановленої вище статті, впливає і класифікація судових рішень. Ними є : рішення, постанова, ухвала, судовий наказ. Проте, при вивченні питання більш глибоко, можливо встановити, що ухвали суду також мають певну диференціацію. Адже існує певна когорта справ, вирішення яких закінчується постановленням ухвали. Наприклад, справи, стосовно дії або бездіяльності державного виконавця. Так, особа звернулась зі скаргою до Хмельницького міськрайонного суду Вінницької області стосовно бездіяльності посадових осіб виконавчої служби Хмельницького міськрайонного управління юстиції Вінницької області. Свою позицію скаржник обґрунтовує тим, що рішенням Хмельницького міськрайонного суду Вінницької області від 30.08.2016 у справі № 149/1983/16-ц зі скаржника (відповідача у минулому провадженні) було стягнуто 11219 гривень 86 копійок боргу, відкрите виконавче провадження, накладено арешт на майно. Скаржник звернулась до відділу державної виконавчої служби

Хмельницького міськрайонного управління юстиції Вінницької області з заявою про зняття арештів оскільки повністю розрахувалася з кредитором, однак відмова була обґрунтована тим, що виконавчий лист по даному провадженню повернений стягувачу без виконання, як такий що не підлягає виконанню, а тому державний виконавець не може здійснювати будь-які виконавчі дії. Дослідивши матеріали справи, суд дійшов висновку зобов'язати відділ державної виконавчої служби Хмельницького міськрайонного управління юстиції Вінницької області зняти арешт та заборону відчуження з майна боржника ОСОБИ_1. В залежності від інстанційності, судові рішення також мають свою класифікацію. Окрім того, серед видів рішень не вказано, окрему думку судді, що по суті як вияв внутрішнього переконання, також має місце в класифікації останнього [5].

Виходячи із вище встановленого, необхідно сказати, формально цивільний процес, як явище був відомим, ще за часів Давнього Риму. Проте, форма вираження дещо відрізнялась від тієї, що існує зараз. В Цивільному процесуальному кодексі України не відсутнє визначення судового рішення, як і його класифікації. Тому в цьому контексті, необхідне законодавче закріплення даних понять, для відсутності колізійності цивільно-правових норм.

Список використаних джерел:

1. Конституція України: Закон України № 254к/96-ВР від 26.06.1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 10.10.2019).
2. Цивільний процесуальний кодексу України № 1618-IV від 18.03.2014 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15> (дата звернення: 10.10.2019).
3. Н.Богданова. Великі думки великих людей. 2017. Видавництво АСТ. URL: <https://www.litres.ru/n-bogdanova-2/velikie-mysli-velikih-ludey/chitat-onlayn/> (дата звернення: 10.10.2019).
4. Зуб О.Ю. Спрощені судові процедури: Досвід стародавнього Риму. *Університетські наукові записки*. 2014. № 3(51). С. 84-89.
5. Рішення Хмельницького міськрайонного суду Вінницької області стосовно бездіяльності посадових осіб. 2019 р. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/74510115> (дата звернення: 10.10.2019).